

23 ינואר 2023
ד' בטבת תשפ"ג

פרוטוקול הועדה למיגור תופעת האלימות 03/2022

להלן פרוטוקול מוועדה סטטוטורית ועדה סטטוטורית למיגור האלימות שהתקיימה ביום ה-
28/12/22 ד' בטבת תשפ"ג בשעה 08:30, בניסן 11, מרכז להורות משמעותית באופן מקוון

השתתפו – הגעה :

גב' עו"ד אורית אלמוזלינו רייז – חברת מועצה וממונה על השוויון המגדרי – יו"ר הועדה
גב' סימונה מורלי- מנכ"לית מהות הרשות לחוסן וביטחון קהילתי – מזכירת הועדה
גב' ליטל ביטון- רכזת הדרכה וניהול ידע, מהות הרשות העירונית
גב' מזל שאלתיאל- ראש תחום נוער
יובל סופר- סגנית וועדת נוער וקהילה ומועצת נוער)
מר רותם מגידי – מנהל תכנית "מוגנות חברתית" – מהות הרשות העירונית
גב' הגר זילברנג- מדריכת ש"פי- משרד החינוך
גב' קיני טובול- חברת מועצת העיר וחברת הוועד המנהל
שחר כחלון- רכז מניעה במהות
גב' ילנה דריגה- מנהלת תחום חוסן קהילתי במהות
גב' גילה קליין – מנהלת "גדולות מהחיים"
הרב אשר מלמד- קצין משטרה לשעבר במשך 22 שנים בתפקיד רב משטרת, וכיום יו"ר ומייסד המרכז הישראלי למוגנות

נעדרו

מר מאיר אברז'יל – חבר מועצה

מר אלי נכט – חבר מועצה

גב' אהובה עמרם- יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה באשדוד

גב' דקלה הוד- יועצת בכירה

גב' אושרה אלמליח- נציגת ציבור

מר עופר צבאן- נציג ציבור

מר חזי כרמי- חבר מועצה

גב' זהבה ברוך- נציגת ציבור

גב' דיאנה נמולקין- נציגת מועצה

גב' רונית צור- מנהלת אגף הרווחה

מר אריה מימון- ראש מנהל חינוך

גב' הדס שושן- מנהלת מקיף א'

פתיחה :

עו"ד אורית אלמוזנינו רייז – חברת מועצה וממונה על קידום מעמד האישה :

הודתה לכולם על ההשתתפות, סיפרה על העשייה בשנה האחרונה בכלל ובחודש האחרון בפרט ובמהות. כמו כן ציינה כי התקיים קמפיין יחד עם פורום מיכל סלע ומהות שמכוון בעיקר לאלימות כלכלית, וכן את יום העיון שהתקיים וחודש המאבק.

מטרת הוועדה: חשיבה משותפת על רעיונות נוספים למיגור התופעה ומניעה, תוך דגש על המגזרים השונים.

הדבר הראשון שהייתי רוצה להעלות לדיון כיצד אנו ממשיכים לפנות לקהילה, הייתי רוצה שנעלה לסדר היום את המקרה של הילד את הילד בכיתה ו שביום הבחירות סבל מההטרדה מינית וככל הנראה מאינוס של 2 ילדים שהתעללו בו, אמנם זה לא קרה בתוך שטח בית הספר אבל הילד לא חזר לבית הספר למרות שניסו לעשות תכנית מוגנות והתכנית כשלה.

אני רוצה לדעת איך אנחנו עם כל הכלים שיש לנו מול משרד החינוך, מגנים על הקורבנות ולא רק על התוקפים למרות שמדובר בילדים רכים אבל עדיין יש פה מעשים שאנחנו לא מטפלים בדברים קטנים ואז אנחנו רואים תופעות אלימות בקרב בני נוער שמצלמים בשביל הפאן ומכים ילדים.

ואיך אנחנו כחברה יכולים למנוע את זה?

אנחנו כרגע נמצאים בשלבים ושאלות האם צריך לפתוח מרכז נוסף לסיוע לנפגעים ואנו מקבלים מענה שלא צריך, מבחינת הרווחה הכל פועל וקיים.

גב' סימונה מורלי- מנכ"לית מהות ומזכירת הוועדה :

בירכה את המשתתפים, ציינה את חשיבות הוועדה והתכנסותה, תוך בקשה שהפגישה בה תהיה באופן פרונטלית ולא מקוונת.

מנכ"לית מהות הציגה את תופעת האלימות כלפי נשים ציינה כי יותר מ-200,000 נשים בישראל נפגעות מאלימות מדי שנה, ורק רבע מהן מדווחות לרשויות. בממוצע נרצחות 20 נשים על רקע מגדרי כל שנה, כשהנתונים מראים שיותר ממחציתן הכירו את הרוצח שלהן.

כמן כן, הדגישה וסקרה את הנעשה במהות לאורך השנה בכלל ובדגש על חודש המאבק בפרט, פרטה לגבי יום העיון והעצרת העירונית לזכרם של הקורבנות ואת הפעילות השוטפת בתוך בתי הספר.

עוד ציינה כי אלימות כלפי נשים היא בעיה חברתית נפוצה החוצה מעמדות, מגזרים ומצב סוציאקונומי. הדרך היחידה לצמצם את התופעה היא באמצעות יד קשה של רשויות אכיפת החוק, הן בשלב איסוף הראיות והעדויות שבאחריות המשטרה וכלה בשלב הגשת כתבי אישום והעמדה לדין של החשודים שבאחריות הפרקליטות.

המדינה צריכה להרחיב את המענים הטיפוליים עבור גברים אלימים ולהמשיך לספק מענים לנשים נפגעות אלימות.

הציגה את הקמפיין שנעשה עם פורום מיכל סלע ועו"ד אורית אלמוזלינו רייז, קמפיין עירוני שפורסם ברחבי העיר ובאמצעי המדיה השונים. שהשיא הצגת הקמפיין במועצת העיר.

אם אנחנו מדברים על ניצול מיני אנו נדבר על המקרים בהם מבוגר מנצל קטין לצרכים מיניים/מטרות רווח, ושידול הילד לעסוק בזנות. מבחינת ההגדרה אנחנו מדברים על אלימות שכוללת ארבעה סוגי התנהגות, ראינו זאת גם ב 5 תמרורי האזהרה שנכתבו ע"י פורום מיכל סלע:

1. אלימות פיזית : כשהאדם הפוגע מנסה לפגוע בבן/בת הזוג ע"י מכה/בעיטה או שימוש בכוח פיזי.
2. אלימות כלכלית : אלימות כלכלית במשפחה, קיימנו על זה יום עיון שמדבר על כך שכל שקל שהיא מוציאה היא צריכה להסביר וכך גם כשהיא מבקשת.
3. אלימות פסיכולוגית : שימוש בתקשורת מילולית ולא מילולית מתוך כוונה לגמד, למזער ולפגוע גם ברמה הרגשית שזה משפיע אחר כך גם על הנפשית.
4. ואלימות מינית : שעליה נדבר היום בוועדה שאדם כופה את עצמו על בן/בת הזוג באקט מיני.
5. זה יכול להיות במצב של נגיעה/אירוע מיני כאשר המוטו כאן בעצם שאין הסכמה.
6. לחינוך המיני האמיתי יש פוטנציאל לקדם מיניות בריאה ולצמצם אלימות מינית כאשר הוא יתבסס על הצלחות בעולם.
7. הגר משפ"י תרחיב על כך בהמשך, זו השנה השנייה בה אנו מקיימים תכנית למיניות מכבדת ומכובדת תכנית דו שנתית, כלומר מקיף מקבל זאת אחת לשנתיים.

השאיפה היא השנה באמת להכניס את זה לתכנית גפן ולקיים את זה באופן רציף לכל כיתות י לכל התיכונים שלנו.

אנחנו עושים שימוש במתודות חדשניות ולמידה, קידום שוויון מגדרי ולא רק אנחנו במהות אלא גם בשיתוף המועצה לנשים, ויצ"ו נעמ"ת עושים המון כדי לעשות שוויון מגדרי בעיקר על שינוי תפיסות ביחס לגבריות.

בנוסף, במרכז להורות משמעותית מחברים את ההורים לתהליך שינוי נורמות.

אתמול נשלחו להורים פליירים המציינים את נורות האזהרה שקראנו להם "דעו ש..." לקראת הנובי גוד, סיום השנה אז גם לנוער ובגירים וגם להורים, אנו עושים מגוון פעילויות עם ההורים בנוסף המנחות הורים שלנו נגעו בכל הנושא של גיל ההתבגרות בנושא של פגיעות מיניות.

מה שאנחנו עושים גם עם החינוך הפורמלי וגם עם הבלתי פורמלי זה לחזק את התפיסה החיובית לגבי מיניות.

מין זה לא דבר רע השאלה איך זה נתפס, ואם אנחנו הולכים גם לזוגיות זה דבר חיובי אז אנחנו נראה את זה בכיוון שזוגיות מכבדת ומכובדת, זה הכיוון של לא למה לא אלא למה כן.

עובדים מול מנהל חינוך עם מרסין, יהודית ואורית במטרה להכניס את נוהל החירום לבתי הספר.

כיום אנו מופיעים בכל המדיות ולנו כמנחות הורים שרוצות להיכנס גם לתת מענה לקורבן, להורי הקורבן שהם קורבן בפני עצמו וגם לתוקף, אז אנו נתקלים באמירה: מדובר בחסיון ולא ניתן, זהו מצב אבסורדי ובלתי נתפס.

המשתתפים עודכנו לגבי אירועי חודש המאבק באלימות כלפי נשים אשר חל בחודש נובמבר:

1. יום עיון בנושא אלימות כלכלית: איך מזהים אותה? מה הקשר בין תלות לאלימות? תמכנו בהצעת החוק שמקודמת ימים אלו בכנסת, ואנחנו היינו מעורבים בה ונמשיך להיות.

2. קמפיין חדש שמדבר על 5 תמרורי האזהרה בזוגיות שנמצא עדיין בשלטי החוצות והושק בשיתוף אורית ואנוכי.

3. קיימנו תהלוכה ועצרת באנדרטה לזכר קורבנות האלימות וכאן גם אורית לא לשכוח להעלות בפגישת המועצה הבאה איך אנחנו משקמים את הסביבה של האנדרטה הזאת.

גב' הגר זילברניג- מדריכת ש"פי- משרד החינוך

ממשיכים בתוכנית "זוגיות מכבדת" בשיתוף מהות עבור שכבה י' מי שמעביר את התכנים זה עמותת "תאיר", לצוותים ולבני הנוער_כמו כן התקיים שיתוף פעולה עם ויצו עבור כלל היועצות במרחב דרום.

נתקלים בהרבה מקרים שילדים מספרים ליועצת על מקרים שקרו להם, אמנם אין חובת דיווח, אבל היועצת מזמנת את ההורים לשיחה.

יש חובה ליועצות לדווח, לאתר ולזהות פגיעה מינית ולהעביר אחת לשנה הכשרה של ריענון למורים. לאחרונה יצאה ערכה הכוללת סרטונים וחומר על מנת להנגיש את הנושא, בשטח יש תמיד עבודה. אנחנו במשרד החינוך עוסקים בקטינים כי לקטינים יש מעטפת יותר רחבה.

אבל צריך לעשות הבחנה, בית לין אשר שנותן לקטינים נפגעי עבירה מענה ראשוני עם עובדים סוציאליים, רופא נשים במקרים של צורך איסוף ראיות.

לבין הטיפול כמו מיטל אשר נותנים טיפול גם לקטינים נפגעים ופוגעים.

קשה יותר להעניק טיפול לאוכלוסיית החינוך המיוחד לפוגעים ולנפגעים כי אז צריך מטפלים מתאימים ובהחלט אני רואה את הצורך העז גם במטפלים מתים וגם במענה מידי.

המשפחות של נפגעים גם צריכים טיפול ולפעמים יש בהם יותר את הצורך לקבל סיוע מאשר לילד.

אנחנו בשפ"י מאוד רוצים להתעסק בעניין המניעתי כמו השת"פ שיש לנו עם המרכז להורות משמעותית לעבוד עם פוגעים או עם מי שעתידיים להיות פוגעים וככה נוכל למנוע את הפגיעות.

ושם באמת חשוב לעשות הרבה עבודה של איתור ילדים בסיכון שכמובן זה משהו שאנחנו עוד ועוד רוצים להציף אותו כדי שבהחלט יש ציפייה ממערכת החינוך לאתר ילדים שנמצאים בסיכון ושעברו פגיעות.

משרד החינוך רואה את המקום שלו לעשות את עבודת האיתור הזאת, ומה שאני עושה בעצם זה מנחה את היועצות איך לקדם את האיתור, הטיפול והמענים.

וגם את החלק הפרו אקטיבי של התניות שהיינו רוצים לקדם אותם.

גב' מזל שאלתיאל- ראש תחום ילדים ונוער

הייתה שמחה לקבל הכשרות בנושא נורות אזהרה גם לחינוך הבלתי פורמלי.

צינה כי כאשר מזמנים את נציגי הנוער לישיבות, יש לדאוג לזקק להם את הנושא, על מנת יוכלו לעשות עבודת הכנה לפני הפגישה. חסר בנציגות את מנהל החינוך.

יום הכשרה משותף למדריכים + רכזים בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי.

רוב מדריכי הנוער הם אנשים בדרך לאקדמיה כלומר, הם לא אנשים שיש להם את ההשכלה ואת החוסן הנפשי כדי להיות מסוגלים לתת מענים, כי לפעמים נתפסים המדריכים כסוג של אנשים ביוניים שכמעט בכל תחום הם צריכים להעניק מענה.

כל הנושא של חובת דיווח ומתן מענים בשעת אמת גורם לאיזושהי מצוקה למדריכים בשל חוסר היכולת שלהם להתמודד בצורה מקצועית עם הדברים הללו.

אני חושבת שיועצות בתי הספר צריכות להכיר את כל סוכני השינוי שמגייס גם מתוך בתי הספר וגם פועלים אחר הצהריים ולראות בהם סוג של שותפים.

צריך לצוות המדריכים עו"ס כדי שמישהו יקשיב גם להם ולמה שהם חווים.

צריכה להיות סינרגיה של מידע לא רק במפגשים חד פעמים, אלא במפגשים קבועים לא כהכשרת צוותים אלא בלספר מה קורה כי עד שמקרה לא מגיע לכותרות אנחנו לא מתייחסים אליו.

אנו צריכים להיפגש באופן קבוע ולא לטאטא מתחת לשטיח ולחכות שהמקרה יגיע לכותרות, לבוא באמירה של אננו לא רוצים לדעת איך אתם מטפלים אלא לשמוע מה אתם חווים, הם באים עם מטען ריגשי מאוד גדול וכבד.

אני לא חושבת שהם צריכים הכשרה, הם צריכים להכיר את אנשי הצוותים האלה, לדעת לפנות אליהם.

רותם מגידי- מנהל מניעה בחינוך הפורמאלי

נתקלים בהרבה התנהגויות מיניות בבתי הספר כבר בגילאים נמוכים , צריך כבר בגיל היסודי להנחיל את ההכשרות ולבדוק הכשרה למדריכי מוגנות דרך שפ"י.

חשוב להעביר הכשרות למדריכי מוגנות בצורה מסודרת בנושא.

מנקודת מדריכי המוגנות אנו מקבלים מהנוער המון אירועים בנושא עוד לפני הפגיעות ואנו רואים שזאת תופעה רחבה מאוד.

גם הקורונה וגם בלי קשר לקורונה הנוער חשוף.

ואני פה להשמיע את זה שנוער צריך יותר וככה אולי אפשר יהיה למנוע עוד פגיעות מיניות בשלבים היותר מאוחרים.

הרב אשר מלמד:

אותי מלווים כמה אמירות עיקריות ליוו אותי מלוות אותי וילוו אותי בעתיד שכשאר מתנהלת חקירה נגד רבנים רבנים הם לא מקור הבעיה הם מקור ההצלחה ושאת האמון לא בונים בשעת משבר בונים בשעת שגרה ופותרים מעגלי שיח.

במשטרה הייתה פעילות מאוד משמעותית בנינו פורום של שותפים במשטרה.

יש עוד אמירה מאוד חשובה שהולכים לטפל בנושא מסוג זה ובכלל בכל נושא זה לא נכון לטפל בזה בצורה של תבניות.

זאת אומרת יש כאלה שמטפלים מתחת לגיל 18 יש מעל גיל 18 אין מישהו שמתכליל.

פגיעה מינית זה 70% בתוך המשפחה זה לא צריך להתחלק לפוגע ונפגע כי הפגיעה בתוך המשפחה.

אתם חייבים שיהיה לכם סניף של סיוע שלכם בעיר אשדוד.

יש ריבוי אוכלוסיות יש כ 30% אוכלוסייה חרדית והחברה החרדית היא מורכבת מאוד באוד כי יש מגוון חסידויות כמו חסידות גור שזוהי אוכלוסייה מורכבת מאוד.

המענה שמעניקים משרד הרווחה ממך אותם יש 2 מרכזי טיפול אחד מעל גיל 18 ואחד מתחת לגיל 18 .

מעל גיל 18 יש רשימות המתנה בכל הארץ גם באשדוד.

אנחנו כמרכז ישראלי למוגנות התחלנו לפני כמה חודשים בגלל הבעיה המרכזית הזו להעניק טיפולים מסובסדים לאורך טווח.

אני הכרתי את העמותה לפני 3 שנים קיבלנו את הכרה של משרד הרווחה כמשרד סיוע רשמי לפני 3 חודשים ברמה הארצית.

היום המענים שלנו הם לכלל האוכלוסייה אנחנו מקבלים בכל יום כ 10 פניות חדשות, 1/3 מהמגזר החרדי ו 2/3 מהמגזר כללי, כאשר המגזר הכללי מגיע דרך קידום ברשת.

אנחנו מרכז קהילתי זאת אומרת שאנחנו לא משכנעים אנשים להתלונן במשטרה אלא אם יש חובת דיווח.

אנחנו צריכים להישאר כזהות קהילתי כי מי שפונה למשטרה לא צריך אותנו.

יש נו קו חם שעובד 24/7 ואנו נותנים ייעוץ והכוונה בתחומים כמו : טיפול, תביעות נזיקין, הליך פלילי.

אנחנו יודעים לכוון את הנפגעים לתחנות משטרה ולא לשלוח ואותם לשם ולתת להם להמתין עד שיתייחסו אליהם.

ברמה העירונית בכל עיר ועיר יש מרכז לטיפול בנפגעים והם אמורים לקבל את זה בחינם.

מי שממן את המרכזים האלה זה משרד הרווחה.

מרכז הסיוע למעשה חדר מיון רגשי ראשוני הוא נותן מענה ראשוני לנפגע, עובד 24 שעות.

אנו נותנים גם טיפול בתא המשפחתי משהו שלא עושים בשום מרכז שפועל ע"י הרווחה.

ולכן מאמרתי שנושא הפגיעות המיניות זה לא פוגע ונפגע.

אנחנו כתבנו תכנית לאומית שכבר הצענו אותה במשרד הרווחה וגם במשרד לביטחון פנים.

תכנית לאומית שמדברת על תמיכה לכל אורך המנעד של הפגיעה.

וזה לא יהיה רק ליועצת אלא לכל מורה ומורה תהיה שנת התמחות.

אנחנו מקיימים פגישות אינטק כולל התא המשפחתי.

אנחנו בונים תכנית התערבות על פי רצון המשפחה ומלווים אותם יד ביד.

ובקהילה החרדית אנחנו מסייעים לנפגעים כן ללכת להגיש תלונה ונותנים להם מעטפת רבנית-קהילתית כדי שהם לא יהיו לבד כי המחירים שיש בחברה החרדית הם הרבה יותר קשים מכל נפגעי העברה יש גזר דין מוות חברתי על משפחת הפוגע והנפגע.

אנחנו מטפלים גם במשפחת הפוגע הם לא אשמים שהפוגע פגע.

אז התוכנית הלאומית שאנחנו הצגנו זה לתת הכשרה לכל בעלי המקצוע.

זה תהליך שיקרה רק בהסכמה של הפוגע ונפגע.

המרכז נמצא ברעננה ויש סניף בירושלים.

אנחנו למעשה פתחנו הכשרה בשיתוף אוניברסיטת תל אביב של רכזי מוגנות לימודים של 110 שעות אקדמיות.

50 שעות בתחום המוגנות ו 60 שעות של הנחית קבוצות ויש לנו 32 נשים חרדיות כאשר מאשדוד יש 4 שמגיעות ללימודים.

ומיד לאחר מכן אנחנו פותחים קבוצה לגברים חרדים.

זה גם בחלק המניעתי זה אחר כך לחזור לקהילות ולצור שיח וערבי הורים ולעזור להכשרות הורים וסדנאות ילדים וכו'.

החלטות וסיכומים ע"י עו"ד אורית אלמוזלינו יו"ר הועדה וסימונה מורלי מנכ"לית מהות:

1. הנישה של המגזר החרדי מאוד נכון ומאוד מדויק לעיר אשדוד, ולא רק בגלל המבנה הדמוגרפי אלא גם בגלל המורכבות ולכן יש להרחיב המניעה וההסברה גם בזירה זו – מהות רכז חרדים.
2. יש מקום להכשרת מנחות הורים בעלות רקע בנושא מיניות, אלימות במשפחה ע"י מומחי תוכן וזאת על מנת שינגישו ויסייעו להורים ולסגל המורים בבואם לפעילות בית ספרית ובקהילה-מהות, המרכז להורות משמעותית.
3. הפעילויות המניעתיות עם שפ"י מבורכות ויש לשאוף להכניס התכנית לגפן כך שתפעל כל שנה בכלל כיתות י' ולא כמתקיים היום במתכונת דו שנתי – מהות, תחום חינוך מניעה והסברה.
4. הכשרה לרכזי מוגנות – יש לפעול במיסוד למערך הכשרה ומתן כלים והעמקת הידע בנושאים המדוברים, הנ"ל יחול גם על מדריכים חברתיים של מהות והן של החברה למתנ"סים, תחום נוער – מהות, תחום חוסן קהילה וראש תחום נוער החברה למתנ"סים.
5. יש לקיים יום הכשרה לצוותים המקצועיים ולהגיע למכנה משותף של הרכזים והמדריכים הפורמליים והבלתי פורמליים תוך ליווי וקיום מעגלי שיח וזאת באחריות – ראש תחום נוער החברה למתנ"סים.
6. שירות אזורי – משרתים במגזר החרדי, יש לפעול יחד עם הבט"פ למתן ההכשרה בנושא מותאם – מהות, רכז מגזר חרדי.
7. יש להוציא מכתבים לידיעת דינה בר אולפן, ומנהלי אגפים לגבי היעדרות באופן קבוע של נציגים בוועדה הסטטוטורית – מהות, מזכירות הועדה.
8. קמפיין נגד אלימות כלפי נשים יגובש ויופץ בנובמבר השנה, כשהדגש הינו אלימות נפשית ומילולית – מהות בשיתוף כלל הגופים העירוניים.
9. ילמדו המודלים למרכזי סיוע לנפגעות תקיפה מינית על מנת לגבש מודל רשותי בהובלת מהות – גב' סימונה מורלי, עו"ד אורית אלמוזלינו, עו"ד קוני טובול, שותפים עירוניים.

סגירת הועדה:

עו"ד אורית אלמוזלינו-רייז איחלה לכל באי הוועדה לימים בהם נשים לא תיפגענה מאלימות באשר היא, כי אשדוד חרטה על דגלה, עיר בטוחה לנשים.

בברכה,

סימונה מורלי – מנכ"לית מהות הרשות
העירונית לביטחון וחוסן קהילתי
מזכירת הועדה

עו"ד אורית אלמוזלינו רייז – חברת
מועצה
וממונה על השוויון המגדרי
ויו"ר הועדה הסטטוטורית